

Kognitivt stöd inom Kriminalvården

Birgit Heuchemer, MScOT

Leg.Arbetsterapeut

Beroendecentrum Stockholm

Psykisk ohälsa bland kriminalvårdsklienter

- o Stor psykisk ohälsa: ca. 50 % får diagnos under sin tid på anstalten/frivården för psykiska sjukdomar, syndrom eller beteendestörningar
- o Vanligt: Ångest, sömnproblem, depression, missbruk, ADHD, personlighetsstörningar...
- o Vanligt att klienterna har en problematik som kombinerar flera psykiatriska problem
- o 2% LSS-berättigad
- o Förekomsten av ADHD: 10 gånger högre än hos befolkningen i stort= ADHD-satsningar
- o Psykisk ohälsa= kognitiva svårigheter!

Kognitiva svårigheter= Svårigheter i vardagen

- Stor psykisk ohälsa
- Forskningsstudien på RPU:
 - Kottorp A, Peterson Lie I, Heuchemer B & Gumpert C (2013).
Evaluation of Activities of Daily Living (ADL) ability and awareness among clients in a forensic psychiatry evaluation unit in Sweden. British Journal of Occupational Therapy, 76, 23-30.
- Klinisk erfarenhet
- Självsfattning

Projekt "Hjälpmedel i kriminalvården"

- o 2010 – 2012 del i regeringsuppdraget "Hjälpmedel i fokus för personer med kognitiva funktionsnedsättningar" (Hjälpmedelinstitutet)
- o Syftet: att öka kunskapen om kognitiva funktionsnedsättningar och kognitiva hjälpmedel i kriminalvården
- o Personalutbildning: kognitiva funktionsnedsättningar och bemötande, kognitiva hjälpmedel
- o Samverkan och återkommande diskussioner om hjälpmedel inom kriminalvården
- o Informationsträffar för intagna på anstalterna
- o Utprovning av hjälpmedel på anstalterna
- o Utprovning av hjälpmedel inom öppenvården (ITOK)
- o Anpassningar av miljön i allmänna utrymmen
- o ITOK- arbetsterapeut

Egen skattning av kognitiva svårigheter i vardagen

- o Sömn
 - o Minne
 - o Struktur i vardagen
 - o Tidsuppfattning
 - o Koncentration
 - o Orientering
 - o Ekonomihantering
 - o Meningsfulla vardagsaktiviteter
- o Är det kriminella livet bättre anpassat till kognitiva svårigheter??

Miljön är inte anpassad

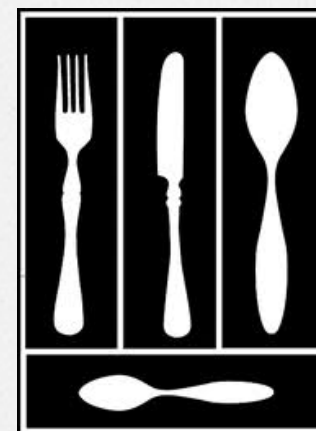
- o Informationsflöde
- o Nätverksmöte
- o Permission
- o Gruppbehandlingar
- o Arbetsdrift
- o Utbildning

Miljöanpassningar

Exempel på anpassningar:

- Färingsö: Köket
- Storboda: Informationspärm
- Norrtälje: Allmänna utrymmen på ADHD-avdelningen
- Cellerna
- Information kring möjliga anpassningar av arbetsdrift på Färingsö och Norrtälje

Individuella Hjälpmedel?!

- o Öppenvård: Försäljning av hjälpmedel
- o Kriminella aktiviteter kan bedrivas med hjälp av det förskrivna kognitiva stödet
- o Motståndare ser hjälpmedel som "Belöning"
- o Rättighet!! Möjligheter till bättre vård, till integration i samhället
- o Anstaltsvistelse ger bra möjlighet till inläring av ett kognitivt stöd

Säkerhetsaspekten exkluderar:

- o USB-uttag eller andra kopplingar som möjliggör datoranslutning
- o röstinspelningsfunktion
- o kamera
- o SIM-kort
- o minneskort
- o allting som bedöms kunna användas som vapen

Individuella Hjälpmedel

- o Bolltäcke
- o Dosis
- o Cadex-klocka
- o Fickalmanacka

Meningsfull vardag

- o Svårt uppdrag: Tvångsvård – motivation
- o Men: ökad chans till prestation när motivationen finns, intresseanpassad

Rekommendationer framåt

- o Öka kunskapen kring kognitiva funktionshinder samt hjälpmedel och miljöanpassningar
- o Förskrivningsfrågan
- o Utveckling av hjälpmedel inom slutenvården
- o Viktiga kognitiva hjälpmedel är inte förskrivningsbara t.ex. dosis, smartphone
Anpassa sortimentet till målgruppen!

Tack!

birgit.heuchemer@sll.se

08-12347173